

Projekt N4C

N4C (7. Okvirni program) www.n4c.eu

(opis is lahko ogledate v brošuri) Komunikacije za zahtevna podro ja::

Arhitektura, testirno okolje in inovativne povezave N4C – kratek opis N4C je namenjen razvoju interneta za oddaljena obmoja kjer so običajni na ini povezovanja, ki jih ljudje priakujejo, bodisi prezapleteni, predragi ali pa sploh niso možni. N4C je raziskovalni projekt z uspešno razvitimi rešitvami za osnovno internetno povezavo na takšnih podrojih. Rešitve temeljijo na novem pristopu odlošljivih omrešlij. Odlošljiva omrešlja omogoajo izmenjavo podatkov med izvorom in ponorom tudi z zamudo; kadar ni neprekinjene poti od izvora do ponora v asu pošiljanja podatkov, se podatki zadržijo na enem od vmesnih vozliš (ki je lahko katerikoli raunalnik ali strešnik) na poti, dokler povezava ni ponovno vzpostavljena in edino ob tako vzpostavljeni povezavi lahko »potujejo« naprej. Zelo pomembno in v nasprotju s klasišnim internetom pa je, da odlošljiva omrešlja ne priakujejo asovno stalne povezanosti. V nasprotju s tem lahko vzpostavlja spremenljive povezave oz. poti preko mobilnih vozliš. Ljudje, avtomobili, helikopteri in ostale premikajo e »podatkovne mule«, ki potujejo v oddaljena obmoja, dejansko nosijo podatke s seboj in jih oddajo naslednjemu vozlišu v omrešlnem »oblaku«. Premikajo e se podatkovne mule skupaj z vozliši na stalnih mestih skupaj tvorijo oblak odlošljivega omrešlja. Povezave med vozliši so »prilošnostne«: vozliša komunicirajo med seboj ob sreanjih; podatki se prenesejo, e se pokaje, da bodo s tem podatki blišjje njim namenjenemu ponoru. To je ošitno precej drugašen tip interneta, kot smo ga vajeni v urbanih obmojih. Zaradi tega je bilo potrebno razviti in prilagoditi programske in strojne rešitve, ki bodo ustrezale novim potrebam. Ta razvoj pokriva celotno pot od teorije do aplikacij in kar je najpomembnejše: razvojni poskusi v “testnih okoljih” na terenu so vkljuševali tudi konše uporabnike. Testna okolja so bila na prizoriših, ki bodo v prihodnosti “odlošljiva omrešlja za oddaljena obmoja” v manjšem obsegu, vendar z realistišnimi pogoji in scenariji, ki odrašajajo šlivljenje v teh krajih. Naše delo je bilo razdeljeno v veš “delovnih paketov” (WP). Upamo, da bo prišujo i zapis vzpodbudil vaše zanimanje in da boste ob prebiranju naših obsešnih znanstvenih in tehnišnih zapisov našli nadalšjne informacije: WP1 - usklajevanje in vodenje projekta - kako smo delali skupaj WP2 - arhitektura - teoretišne osnove za naš razvoj odlošljivih omrešlij WP3 - aplikacije - razvoj uporabnih programskih aplikacij, ki delujejo na temelšjih infrastrukture odlošljivih omrešlij in zagotavljajo uporabnikom osnovni internetni dostop WP4 - implementacija programske opreme za infrastrukturo odlošljivih omrešlij (samo omrešlja) WP5 - razvijanje avtonomnih, energijsko varnih strojnih platform za oblak odlošljivih omrešlij - prilagojenih raunalnikov razlišnih vrst (vkljušno z osebnimi raunalniki, prenosniki, Wi-Fi dostopnimi toškami, nizko porabniškimi raunalniki na eni ploši in pametnimi telefoni) uporabljenimi kot mobilna ali fiksna vozliša WP6 - razvoj infrastrukture odlošljivih omrešlij preko radijskih povezav na dolge razdalje in aplikacije za sledenje šlivali z uporabo odlošljivih omrešlij WP7 - integracija strojne opreme, infrastrukturne programske opreme odlošljivih omrešlij in aplikacij, ki uporabljajo navidezni oblak WP8 - testiranje in eksperimentiranje s celovitimi rešitvami v švedskih in slovenskih testnih okoljih WP9 – opisi za znanstveno skupnost in laike, kaj je bilo narešjeno Ob zakljušku projekta smo ponosni, da so se naše prvotne zamisli razvile v zrele rešitve, ki so se izkazale za uspešne tudi v resnišnih testih v testnih okoljih. Poglejte si tudi opise testnih okolij, kjer je obširnešjje predstavljen oblak odlošljivih omrešlij v »pomajšani obliki«. Ostali podatki o projektu številka pogodbe: 223994

Koordinator: Maria Udén, Luleåš tekniska universitet (LTU), Sweden Podjetje MEIS je nosilec WP8 (delovnega paketa številka 8):

Testiranje in validacija na dveh odmaknjenih podrojih Podjetje MEIS sodeluje tudi v vseh ostalih delovnih paketih. Septembra 2008 smo v Grosuplju skupaj z LTU organizirali uvodni tehnišn sestanek . Oglejte si obširen opis dogodka . PARTNERJI PROJEKTA

- Luleåš tekniska universitet, švedska (koordinator)
- Albentia Systems, S.A., španija
- Universidad Politécnica de Madrid, španija
- INTEL Performance Learning Solutions Ltd., Irska
- Trinity College Dublin, Irska
- Norut IT AS, Norveška
- ITTI Ltd., Poljska
- Instituto Pedro Nunes, Portugalska
- MEIS storitve za okolje d.o.o., Slovenija
- Tannak AB, švedska
- Power Lake AB, švedska
- Folly Consulting Ltd., Velika Britanija